

Ο Ιερομάρτυς Γρηγόριος, φωτιστής της Αρμενίας (Ραφαήλ Χ. Μισιαούλης, θεολόγος)

/ [Πεμπτούσία](#)

Η Αρμενία [1] υπήρξε κοιτίδα πολύ σημαντική για τον Χριστιανισμό κατά τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες. Εκεί αποφάσισε να πάει να διακονήσει ο σήμερα τιμώμενος Άγιος, ο Άγιος Γρηγόριος. Ο Άγιος Γρηγόριος έζησε στα χρόνια του μεγάλου διώκτη των Χριστιανών, Διοκλητιανού. Γεννήθηκε περίπου το 240 μ.Χ. Στην καταγωγή ήταν Πάρθος. Σπούδασε με ζήλο τα ιερά γράμματα στην Καισάρεια της Καππαδοκίας, από τον εκεί αρχιεπίσκοπο Λεόντιο. Ο πατέρας του, ο Ανάκ, ήταν συγγενής του βασιλιά της Αρμενίας Κουσαρώ (290 μ.Χ.). Ο πατέρας του ήταν ένας από τους υπεύθυνους για τη δολοφονία του βασιλιά της

Αρμενίας. Έτσι, οι Αρμένιοι για να τον εκδικηθούν, τον σκότωσαν μαζί με την οικογένειά του, εκτός από τον Γρηγόριο και ένα αδελφό του. Διακρινόμενος για τις αρετές του και την θερμούργό πίστη του στον Κύριο ημών Ιησού Χριστό, χειροτονήθηκε Επίσκοπος της Μεγάλης Αρμενίας, και αφού διέδωσε το φως της διδασκαλίας του Χριστού στους Αρμένιους, ίδρυσε την Εκκλησία της χώρας εκείνης καθώς επίσης και άλλων χωρών Στις 30 Σεπτεμβρίου 325 μ.Χ. απεδήμησε εις Κύριο.

Η ιεραποστολή είναι το φυσικό γνώρισμα και η ζωή της Εκκλησίας. Θεμέλιο της έχει την αποστολή του Χριστού, μια αποστολή που έχει την αναφορά της στην τριαδική θεολογία [2]. Η ιεραποστολή έχει σκοπό να καταθέσει μια εμπειρία, μια βεβαιότητα και όχι να επιβάλει κάτι. Σκοπός της είναι η διακονία του κόσμου «εν ταπεινώσει» [3]. Η ιεραποστολή ως έκφραση του ορθόδοξου χριστιανικού βιώματος, είναι αποτέλεσμα για αυτούς που βρίσκονται εκτός του σώματος της Εκκλησίας. Το έργο της ιεραποστολής στηρίζεται στην εντολή του πρώτου ιεραποστόλου, του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του πατρός και του υιού και αγίου πνεύματος, διδάσκοντες αυτούς τηρείν πάντα όσα ενετειλάμην υμίν »[4].

Για να καταστεί φωτιστής, ο Γρηγόριος, πέρασε από δύο βασικά στάδια πνευματικών εμπειριών, τα οποία είναι απαραίτητα να τα έχει κάποιος για να επιτελέσει το ιεραποστολικό έργο. Το πρώτο στάδιο είναι η σταθερή και ακλόνητη πίστη στον Ιησού Χριστό, γνωρίζοντας ότι Αυτός είναι η ζωή, το φως, το Α και το Ω της ζωής του ανθρώπου και ευρύτερα της υπάρξεώς του, είναι ο μοναδικός αληθινός Θεός ο αποκαλυφθείς και φανερωθείς στον κόσμο. Το δεύτερο στάδιο είναι αυτό που έλεγε ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος «καθαρθήναι δει πρώτον, είτα καθάραι· σοφισθήναι, και είτα σοφίσαι· γενέσθαι φως, και φωτίσαι· εγγίσαι Θεώ, και προσαγαγείν άλλους· αγιασθήναι, και αγιάσθαι »[5]. Με τη ζωή του και την ιεραποστολική του διακονία απέδειξε τρανότατα πως είναι εφαρμόσιμο το λόγιο του Αγίου.

Υπέστη πολλά και φρικτά βασανιστήρια, όταν ο Τιριδάτης έγινε βασιλιάς της

Αρμενίας. Ο Τιριδάτης ασπάστηκε μια αρχαία πολυθεϊστική θρησκεία. Έδωσε διαταγή να ανοίξουν ένα βαθύ λάκκο, στην πόλη Αρταξά και αφού έδεσαν πισθάγκωνα το Γρηγόριο, τον έριξαν στην τάφο για να φαγωθεί από τα θηρία και τα δηλητηριώδη ερπετά, τα οποία έριξαν μαζί του, με πρόσχημα τη θρησκεία. Στην ουσία όμως, του κρατούσε μίσος λόγω του φόνου του πατέρα του, Κουσαρώ, από τον Ανάκ, πατέρα του Αγίου Γρηγορίου, και τον Αρτασείρα, βασιλιά των Περσών. Την εποχή που ο Γρηγόριος ήταν κλεισμένος στις φυλακές δέχθηκε την επίσκεψη μιας ομάδας χριστιανών παρθένων και ο Τιριδάτης ερωτεύθηκε σφοδρά μια από αυτές, τη Ριψίμη. Αυτή απέρριψε τον έρωτα του και ο ίδιος εξοργισμένος τις σκότωσε όλες αλλά στην συνέχεια αρρώστησε βαριά από ανίατη ασθένεια. Η αδελφή του, που είχε ασπαστεί τον χριστιανισμό, το θεώρησε ως θεία τιμωρία και είδε όραμα ότι μόνο ο φυλακισμένος σε σκληρές συνθήκες Γρηγόριος θα μπορούσε να γιατρέψει τον αδελφό της από την ασθένεια. Ο απελπισμένος Τιριδάτης τον αποφυλάκισε και ο Γρηγόριος με θαυματουργό τρόπο τον γιάτρεψε από την αρρώστια που τον οδηγούσε σε βέβαιο θάνατο.

Ο Γρηγόριος έχοντας ως βοηθό, ελπίδα και στήριγμα τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό, επέζησε χωρίς να πάθε κάτι στις φυλακές, για 15 συνεχόμενα χρόνια. Τρεφόταν με το ψωμί που του πήγαινε κρυφά μια χήρα. Το τέλος του Γρηγορίου ήταν να πάθει σχιζοφρένια. Με τις προσευχές και τις δεήσεις του Αγίου, όμως, ο Τιριδάτης θεραπεύθηκε, μετανόησε και βαπτίσθηκε χριστιανός από τον Άγιο Γρηγόριο το 301 μ.Χ., ενδυσάμενος το Χριστό, το μόνο αληθινό Θεό, όχι μόνο εκείνος αλλά και όλο του το έθνος. Έτσι, ο Τιριδάτης επέβαλε στους Αρμενίους υπηκόους του τον Χριστιανισμό, 30 χρόνια πριν γίνει επιτρεπόμενη θρησκεία στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία από τον Μέγα Κωνσταντίνο. Σε αυτό το σημείο να αναφέρω ότι ο Χριστιανισμός βρισκόταν υπό την προστασία του αυτοκράτορα, όταν ο Μέγας Κωνσταντίνος υπέγραψε το διάταγμα των Μεδιολάνων το 313 μ.Χ., με το οποίο θεσπιζόταν η αρχή της ανεξιθρησκείας. Το 311 μ.Χ. ο Μέγας Κωνσταντίνος έπαυσε τους διωγμούς με διάταγμα και στα Μεδιόλανα νομιμοποιήθηκε ο Χριστιανισμός ως «επιτρεπόμενη θρησκεία», όπου οι χριστιανοί προσεύχονταν στο δικό τους Θεό για την ευτυχία του κράτους.

Ο Άγιος Γρηγόριος ορίστηκε ιδρυτής και αρχηγός της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Αρμενία. Αποτελεί για εμάς παράδειγμα για την πίστη του στον Τριαδικό Θεό, την υπομονή του και την υπακοή στο θείο θέλημα. Ας έχουμε τις πρεσβείες του πάσας τας ημέρας της ζωής μας.

Παραπομπές:

1. Η Αρμενία επίσημα ως Δημοκρατία της Αρμενίας, είναι μια χώρα της Ευρασίας ανάμεσα στη Μαύρη Θάλασσα και την Κασπία Θάλασσα στο νότιο τμήμα του Καυκάσου. Συνορεύει στα δυτικά με την Τουρκία, στα βόρεια με τη Γεωργία, στα ανατολικά με το Αζερμπαϊτζάν και στα νότια με το Ιράν. Βρίσκεται στο σταυροδρόμι ανάμεσα στην Ανατολική Ευρώπη και τη Δυτική Ασία, ενώ είχε και έχει εκτεταμένους κοινωνικοπολιτικούς, πολιτιστικούς και οικονομικούς δεσμούς με την Ευρώπη. Η Αρμενία είναι σήμερα μια πολυκομματική δημοκρατία, με αρχαία και ιστορική πολιτιστική κληρονομιά. Το Βασίλειο της Αρμενίας ήταν το πρώτο κράτος που υιοθέτησε το Χριστιανισμό ως επίσημη θρησκεία στις αρχές του 4ου αιώνα. (301 μ.Χ.). Βλ. Grousset, René (1947). *Histoire de l'Arménie* (έκδοση 1984). Payot, σελ. 122.

2. Ιωάννου Δαμασκηνού, Έκδοσις ακριβής της Ορθόδοξου πίστεως, 48. Σύμφωνα με τη δογματική διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας, Αποστέλλων είναι «ο πατήρ, ο εξ ου τα πάντα», αποστελλόμενος είναι ο Υιός, «ο δι' ου τα πάντα» και σκοπός της αποστολής είναι η σωτηρία των ανθρώπων, «ίνα πας ο πιστεύων εις αυτόν μη απόληται, αλλ' έχει ζωήν αιώνιον» (Ιωάν. 3,15), η οποία επιτυγχάνεται «εν Αγίω Πνεύματι», «εν ω τα πάντα».

3. Αναστασίου Γιαννουλάτου, Αρχιεπισκόπου Αλβανίας, Ιεραποστολή στα ίχνη τον Χριστού. Θεολογικές μελέτες και ομιλίες, 106, 263.

4. Ματθαίου 28,16-20.

5. Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, λόγος 3,71. PG 480, 25